

Studiehandleiding **Educatief Ontwerpen**

Educatief Ontwerpen / 7104MA152Y

Opleiding: Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs
Verdiepingsmodule

Periode: Studiejaar 2026-2027
Najaar 2026, blok 1 t/m 3

Voor wie: Voltijd (1 jaar): semester 2 van de studie
Deeltijd (2 jaar): semester 4 van de studie

Vakcoördinatoren¹: Jannet van Drie (j.p.vandrie@uva.nl)
(eerste aanspreekpunt)

Daphne van Weijen (d.vanweijen@uva.nl)

Docenten: Docenten per thema & Je eigen vakdidacticus

¹ Opmerkingen om de studiehandleiding te verbeteren zijn altijd welkom. Stuur in dat geval een mailtje aan de opleidingscoördinator Lisette Timmer (opleidingscoordinator-ilo-fmg.nl). Versie van de studiehandleiding: juli 2026.

Inhoud

Inleiding.....	3
Ingangseisen	4
Leerdoelen	4
Onderwijsvormen	5
Toetsing.....	5
Feedback op toetsing & manier van inzage.....	7
Van de student verwachte activiteiten.....	7
Rooster	8
Literatuur	9
Privacy: Ga voorzichtig om met data van leerlingen: anonimiseer je verslag!	9
Evaluatie van het onderwijs.....	11
Educatief Ontwerpen – Verkort.....	11
Algemene informatie	13
Deelname aan onderwijs en tentamen	13
Roosterwijzigingen	13
Onderwijs- en Examenregeling (OER).....	13
Fraude en plagiaat.....	13
Beroepsmogelijkheden	13
Bijlage – Gebruik GenAI.....	14

Inleiding

Het ontwerpen van lessen of lessenseries behoort tot je kerntaken als docent. Hoe maak je vakinhoud leerbaar voor jouw specifieke groep leerlingen? Welke leeractiviteiten en werkvormen zijn hiervoor geschikt? Worden de leerdoelen behaald en waardoor wel of niet? Tijdens Educatief Ontwerpen ga je je richten op het ontwerpen en evalueren van eigen lesmateriaal voor een eigen klas.

Ontwerpvaardigheden spelen een cruciale rol bij het ontwikkelen van onderwijs: voor nieuwe curriculumonderdelen, voor onderdelen van het vak waar geen schoolmethodes voor beschikbaar zijn, of gewoonweg omdat het beschikbare onderwijsmateriaal niet het gewenste resultaat oplevert. Het op systematische en navolgbare wijze ontwerpen van lessen is van belang voor het verbeteren van je eigen onderwijs en je eigen professionele ontwikkeling als docent. Tot slot, onderwijsverbetering staat of valt met de vaardigheid van docenten om onderwijs te ontwerpen en te herontwerpen. Scholen zijn voortdurend in beweging om te voldoen aan nieuwe eisen die zij zichzelf stellen en die de omgeving aan hen stelt. Als ontwerpende docent draag je daar actief aan bij.

Eerder in je studie is een start gemaakt met de ontwikkeling van ontwerpvaardigheden, onder meer bij Vakdidactiek 1 (Lesontwerp 1 en 2). Educatief Ontwerpen bouwt hierop voort. Je leert op een systematische manier binnen je schoolvak onderwijsleerprocessen te analyseren, ontwerpen en evalueren. Daarbij maak je gebruik van vakdidactische en onderwijskundige theorieën en onderwijswetenschappelijke methoden voor onderzoek en evaluatie.

Je kiest één van de aangeboden thema's als onderwerp voor het eigen lesontwerp op basis van je interesse en/of waar de school/sectie behoefte aan heeft. Per cluster van vakken (eco-bèta, alfa, gamma) worden twee thema's aangeboden. Voorbeelden van mogelijke thema's zijn: differentiëren, werken aan taalvaardigheden in het vak, betekenisvol onderwijs en digitale geletterdheid. Het precieze aanbod wordt vooraf bekend gemaakt en kan variëren per semester (zie Canvas). Overleg je keuze voor het thema van je vakdidactisch vraagstuk voor aanvang van het vak met je vakdidacticus en je werkplekbegeleider.

Je leert over het gekozen thema en hoe het ontwerpvoorbeeld verkend kan worden vanuit wetenschappelijke en vakdidactische theorie en verzamelde gegevens bij eigen leerlingen. Je formuleert vanuit de theorie een beredeneerde selectie van didactische oplossingen en ontwerpt op basis hiervan lessen. Je evalueert de lessen en op basis van de uitkomsten formuleer je suggesties voor herontwerp van de lessen.

Plaats van het vak in het studieprogramma – Voltijd

Blok 1	Blok 2	Blok 3
	Pedagogiek en Algemene Didactiek C (3 EC)	
Keuzevak (3 EC)	Vakdidactiek 2 (3 EC)	
Educatief Ontwerpen (6 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		
Intervisie (0 EC)		

Plaats van het vak in het studieprogramma – Deeltijd (2 jaar)

Blok 1	Blok 2	Blok 3
	Pedagogiek en Algemene Didactiek C (3 EC)	
Educatief Ontwerpen (6 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		

Ingangseisen

Om het vak Educatief Ontwerpen te mogen volgen, gelden de volgende ingangseisen:

- *Onderwijspraktijk A* (6 EC) moet zijn behaald;
- van de vakken *Pedagogiek en Algemene Didactiek A* (3 EC) en *Pedagogiek en Algemene Didactiek B* (3 EC) moet er minimaal één zijn behaald;
- van *Onderwijspraktijk B* (9 EC) moet het praktijkdeel zijn uitgevoerd en moeten de opdrachten zijn ingeleverd;
- van *Vakdidactiek 1* (9 EC) moeten de colleges zijn gevolgd en de opdrachten zijn ingeleverd.

Leerdoelen

1. De student kan onderwijs doelmatig ontwerpen en evalueren:
 - a. in relatie tot een zelfgekozen vakdidactisch ontwerpvraagstuk leerdoelen formuleren voor een reeks samenhangende lessen gericht op vakspecifieke kennis, vaardigheden en/of leerstrategieën en deze leerdoelen vertalen naar passende leeractiviteiten, instructie- en werkvormen, materialen en (digitale) media;
 - b. samenhangende lessen ontwerpen die vakinhoudelijk juist zijn, leerlingen aanzetten tot leren en zijn afgestemd op het niveau en (achtergrond)kenmerken van de leerlingen;
 - c. passende, valide en betrouwbare onderzoeksinstrumenten inzetten om zicht te krijgen op de beginsituatie en het leren van leerlingen, verzamelde gegevens analyseren en – rekening houdend met de beperkingen van de gebruikte instrumenten – passende conclusies trekken voor het (her)ontwerp;
 - d. op navolgbare wijze rapporteren over de opzet en uitkomsten van het praktijkgericht ontwerponderzoek.
2. De student gebruikt hierbij kennis van:
 - a. kerndoelen, eindtermen en examenprogramma's van het schoolvak en (waar relevant) doelen met betrekking tot basisvaardigheden taal, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid;

- b. (vak)didactische theorie over de ontwikkeling van vakspecifieke kennis, vaardigheden en/of leerstrategieën in relatie tot het gekozen vakdidactisch ontwerpvraagstuk, en over passende instructievormen, leeractiviteiten en werkvormen, ondersteuning, formatief handelen en summatief toetsen;
 - c. methoden van en instrumenten voor praktijkgericht ontwerponderzoek.
3. De student kan professioneel vakdidactisch handelen: doelgericht, kritisch-onderzoekend, ontwikkelingsgericht en in samenwerking met anderen:
 - a. een vakdidactisch ontwerpvraagstuk vanuit relevante wetenschappelijke (vak)didactische literatuur en zelf verzamelde gegevens bij leerlingen beschrijven en analyseren;
 - b. keuzes met betrekking tot de leerstof en de didactische aanpak uitleggen en verantwoorden in relatie tot kerndoelen, eindtermen en/of examenprogramma, de eigen visie op het schoolvak, inzichten uit relevante wetenschappelijke (vak)didactische literatuur, en zelf verzamelde gegevens bij leerlingen;
 - c. feedback geven en ontvangen, gericht op onder andere de koppeling tussen theorie en praktijk, het behalen van leerdoelen voor leerlingen en methoden voor het evalueren van de lessen;
 - d. reflecteren op gemaakte didactische keuzes in het licht van gevonden uitkomsten van het praktijkgericht ontwerponderzoek en op basis daarvan suggesties formuleren van suggesties voor herontwerp en nieuwe praktijkvragen;
 - e. overdraagbaar maken van lessen of lesonderdelen voor gebruik door collega's;
 - f. reflecteren op de bijdrage van het doorlopen van het proces van praktijkgericht ontwerponderzoek aan de eigen vakdidactische ontwikkeling.

Onderwijsvormen

Het vak kent de volgende onderwijsvormen:

- **Werkcolleges per thema**
Tijdens deze werkcolleges verdiep je je in het thema en in de verschillende stappen van het ontwerpproces. Je krijgt informatie over onderzoeksmethoden om zicht te krijgen op leerprocessen en leerervaringen van leerlingen en om het lesontwerp te evalueren. Er is tijdens de bijeenkomsten ruimte om aan je eigen lesontwerp te werken en dit te bespreken met medestudenten en docenten. De vakdidacticus sluit hiervoor op bepaalde momenten aan.
- **Werkgroepen per schoolvak**
In de colleges per schoolvak, onder leiding van de vakdidacticus, staat de vakdidactische invalshoek op het lesontwerp centraal.
- **Individuele afspraken**
Op verschillende momenten kunnen er individuele afspraken worden ingepland, om de voortgang van je educatief ontwerp te bespreken, bijvoorbeeld voor het bespreken van het Ontwerpplan.

Toetsing

Het vak Educatief Ontwerpen wordt afgesloten met één formeel toetsmoment, namelijk het **Eindverslag Educatief Ontwerpen**. Dit eindverslag is het eindwerk van je studie. Om tot je eindverslag te komen lever je bepaalde onderdelen al gedurende het proces in, zodat je op basis van de feedback

je werk kunt optimaliseren.

Er is één formatief toetsmoment: een *go / no go*-moment op basis van het **Ontwerpplan**. Deze wordt beoordeeld door je vakdidacticus en een tweede beoordelaar (uit een poule van docenten met onderzoekservaring), op basis van een feedbackformulier (zie Canvas). Het ontwerpplan bestaat uit een beschrijving en analyse van je ontwerpvragestuk, een (beknopte) verantwoording en uitwerking van het lesontwerp en een plan voor evaluatie. Richtlijn voor de omvang van het ontwerpplan is ongeveer 4.000 woorden, exclusief referenties en bijlagen. De *go / no go* heeft betrekking op de vraag of je je ontwerp en evaluatie (met eventueel kleine aanpassingen) nu kunt gaan uitvoeren. Als het plan in de basis voldoende is maar op een paar specifieke punten nog aangescherpt moet worden, dan kan ook een *Go mits* gegeven worden. In dat geval hoeven alleen de specifiek genoemde punten verbeterd en voorgelegd te worden en kan de student de lessen daarna uitvoeren.

Het **Eindverslag** bestaat uit twee delen. Deel A beschrijft het ontwerpproces. Het bestaat uit onderdelen van het (aangevulde en verbeterde) ontwerpplan, aangevuld met de uitkomsten van je evaluatie en conclusies. Deel B bevat een beschrijving van het doel en de opzet van het educatief ontwerp, aanwijzingen voor gebruik door docenten en de ontworpen lessen zelf, inclusief alle lesmaterialen. Doel van dit deel is om je ontworpen lessen overdraagbaar te maken naar andere docenten.

Richtlijn voor de omvang van deel A van het eindverslag is ongeveer 7.000 woorden (exclusief referenties en bijlagen en deel B van het verslag). Een bescheiden overschrijding is toegestaan, mits je verslag vrij is van overbodige uitweidingen en herhalingen. Indien de overschrijding groot is, kunnen de beoordelaars besluiten het verslag niet te beoordelen.

Het eindverslag wordt beoordeeld door twee beoordelaars, de vakdidacticus en een tweede beoordelaar (uit een poule van docenten met onderzoekservaring). Voor de beoordeling wordt gebruik gemaakt van een beoordelingsformulier (zie Bijlage 1 en Canvas). Voorwaarden voor beoordeling zijn dat het verslag compleet is en dat er geen sprake is van plagiaat. Het verslag wordt op zes criteria beoordeeld, waarbij criterium 1 t/m 3 en 5 ieder voor 20 procent meetellen en criterium 4 en 6 ieder voor 10 procent. Voor elk criterium kan een score van 1 t/m 6 punten worden toegekend (1 = ruim onvoldoende, 3 = voldoende, 6 = excellent). Voor het Eindverslag dient een voldoende te worden behaald, waarbij geldt dat aan alle zes beoordelingscriteria ten minste 3 punten moet zijn toegekend. Het cijfer voor het Eindverslag wordt automatisch berekend en afgerond op een heel of half punt. Cijfers tussen een 5.0 en een 6.0 worden niet gegeven. Het eindverslag bepaalt voor 100% het eindcijfer voor dit vak. Er bestaat tevens een herkansingsmogelijkheid. Als je na de herkansing nog geen voldoende hebt gehaald, moet je je volgend semester opnieuw inschrijven voor dit vak.

Nadere informatie over de eisen voor het ontwerpplan en het eindverslag zijn te vinden op Canvas.

Toetsdata – Voltijdstudenten & deeltijdstudenten:

- Dinsdag 20 oktober 2026, voor 9.00 uur: inleveren **Ontwerpplan**
- Dinsdag 10 november 2026, voor 9.00 uur: inleveren **herkansing Ontwerpplan** (indien nodig)
- Dinsdag 5 januari 2027, voor 9.00 uur: inleveren **Eindverslag**
- Dinsdag 29 januari 2027, voor 23.00 uur: inleveren **herkansing Eindverslag** (indien nodig)

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je meer algemene informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent!

Je vindt de OER op de studentenwebsite onder de opleiding 'Lerarenopleidingen':

<https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>

Bronvermelding

Bij het schrijven van het verslag maak je gebruik van verschillende bronnen. Hierbij is het verplicht om een correcte bronvermelding te gebruiken. Binnen de Interfacultaire Lerarenopleidingen wordt gebruik gemaakt van de APA-richtlijnen voor het weergeven van bronnen. Op de Canvas opleidingspagina kun je nalezen hoe je deze richtlijnen moet gebruiken.

Het gebruik van de APA-richtlijnen heeft de voorkeur, maar als jij vanuit jouw vooropleiding gewend bent om met een ander bronvermeldingssysteem te werken, dan staat het je vrij om dat systeem te gebruiken (mits consequent toegepast). Geef dan op het voorblad aan welk systeem gebruikt is in het verslag.

Feedback op toetsing & manier van inzage

Je levert je Ontwerpplan en Eindverslag Educatief Ontwerpen in via Canvas. Als de beoordelaars feedback hebben op je ingeleverde werk, dan wordt dit in Canvas aan het verslag toegevoegd. De feedback is twee weken na de deadline zichtbaar. Vergeet dus niet in Canvas te kijken om de feedback te lezen! Aangezien het Ontwerpplan en het Eindverslag digitaal worden nagekeken, is er geen apart inzagemoment. Wel is het mogelijk om individuele afspraken met de beoordelaars te maken om de feedback te bespreken. Het cijfer wordt twee weken na de inleverdeadline op Canvas gepubliceerd. Daarna duurt het nog 1-2 weken voordat het cijfer is gepubliceerd in SIS.

Van de student verwachte activiteiten

In dit vak wordt van studenten verwacht:

- aanwezigheid bij en actieve deelname aan de werkcolleges per thema en werkgroepen per schoolvak;
- voorbereiden op de bijeenkomsten, door het maken van gevraagde opdrachten en presentaties;
- onderzoeken van literatuur over achtergronden van het ontwerpvraagstuk en mogelijke oplossingen;
- uitvoeren van een praktijkverkenning ter onderbouwing van het ontwerpvraagstuk;
- verdiepen in methoden voor het evalueren van onderwijs;
- ontwikkelen van een lesontwerp;
- uitvoeren van het lesontwerp
- plannen, ontwerpen en uitvoeren van de evaluatie van het lesontwerp;
- op diverse momenten in het proces afstemmen met de werkplekbegeleider/sectie/school over (onderdelen van) het lesontwerp;
- schrijven van het Ontwerpplan en het Eindverslag Educatief Ontwerpen.

Indicatie tijdsinvestering (6 EC)

Deelname aan colleges	20 uur
Zelfstudie literatuur	18 uur
Opdracht	130 uur

Totaal aantal te besteden uren (6 EC x 28 uur): 168 uur

Aanwezigheidsverplichting

Er wordt van je verwacht dat je alle colleges actief volgt. Indien je niet aanwezig kunt zijn (bijvoorbeeld vanwege ziekte), stuur dan voorafgaand aan het college een bericht naar je themadocent en/of vakdidacticus, zodat hij/zij weet waarom je afwezig bent. Mocht deelname aan het fysieke onderwijs om gezondheids- of andere redenen structureel onmogelijk zijn, neem dan zo snel mogelijk contact op met de studieadviseur Esther Erents (studieadviseurs-pow-fmg@uva.nl).

Rooster

Hier vind je rooster per week. De weekindeling is onder voorbehoud van wijzigingen. De locatie van colleges en tentamens vind je op rooster.uva.nl. Houd de mededelingen op de Canvasomgeving van dit vak in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

Een precieze beschrijving van de inhoud van de diverse bijeenkomsten en de voorbereiding die daarbij hoort is te vinden op Canvas.

EDUCATIEF ONTWERPEN	9.00 – 10.30	11.00 – 12.30	13.00 – 14.45	15.00 – 16.30	Deadlines
Blok 1	1 sep	Educatief Ontwerpen	Educatief Ontwerpen (schoolvak)		
	8 sep	Educatief Ontwerpen	Educatief Ontwerpen		
	15 sep	Educatief Ontwerpen	Educatief Ontwerpen		
	22 sep	Educatief Ontwerpen	Educatief Ontwerpen		
	29 sep	Educatief Ontwerpen	Educatief ontwerpen		
	6 okt		Educatief Ontwerpen		
	13 okt	Herfstvakantie Noord-Nederland (10 oktober t/m 18 oktober 2026)			
	20 okt	UvA-toetsweek 16 t/m 23 oktober			EdO – Ontwerpplan Di. 20 okt. voor 9 uur
Blok 2	27				
	3 nov			EdO individuele gesprekken	
	10 nov		Educatief Ontwerpen (schoolvak)		EdO – Herk. Ontwerpplan Di. 10 nov. voor 9 uur
	17				
	24				
	1 dec		Educatief Ontwerpen		
	8 dec				
	15 dec	UvA-toetsweek 11 t/m 18 december			
	22	Kerstvakantie			
	29	(19 december 2026 t/m 3 januari 2027)			

Blok 3	5 jan					EdO – Eindverslag Di. 5 jan, voor 9 uur
	12 jan					
	19 jan				Feestelijke afsluiting	
	26 jan	UvA-toetsweek 22 t/m 29 januari				Herk. EdO – Eindverslag Vrij. 29 jan. voor 23 uur

Literatuur

Per thema wordt literatuur aangeboden via Canvas. Daarnaast zoek je zelf aanvullende literatuur, passend bij jouw ontwerpvraagstuk. Daarnaast is er gemeenschappelijke literatuur over methoden van onderwijsonderzoek. Dit wordt gedeeld op Canvas.

- *Copyright*

Je mag geen lesmateriaal gemaakt door de docenten van het vak met anderen delen (zoals PowerPoint presentaties, online video's, online manuscripten, opdrachten, examenmateriaal, etc.).

Privacy: Ga voorzichtig om met data van leerlingen: anonimiseer je verslag!

Privacy – op de ILO/UvA

Respecteer de privacy van medewerkers en medestudenten. Dit betekent bijvoorbeeld dat je geen video/geluidsopnames van personeel of medestudenten mag maken of verspreiden zonder hun toestemming. Meer informatie is te vinden in het Studentenstatuut: Onderwijs - Universiteit van Amsterdam (uva.nl).

Privacy – op school

Binnen en buiten de opleiding moet je voorzichtig omgaan met persoonlijke informatie over leerlingen en collega's. Stel jezelf altijd de vraag: is het echt nodig om de persoonsgegevens van de leerling of de collega te gebruiken, of kan het ook anders? Let in ieder geval op de volgende punten:

1. **Anonimiseer je verslag** – om je ontwerponderzoek te begrijpen is het voor de docenten niet nodig om de echte naam van individuen te weten. Schrijf bijvoorbeeld 'leerling 1' en 'leerling 2' in plaats van de echte naam van de leerling, of gebruik initialen. Noem ook geen namen van klassen.
2. Mocht je experts, zoals externe deskundigen, vakdidactici, docenten et cetera betrekken bij je onderzoek (bijv. via interviews of focusgroep), mag je ze met naam in het verslag opnemen, mits zij daar toestemming voor hebben gegeven. Vermeld deze toestemming in een voetnoot. Je kunt daarvoor gebruik maken van de volgende zin:
[....] heeft toestemming gegeven voor het gebruik van zijn/haar/diens naam in dit onderzoek.
3. Als je data bewaart van leerlingen en/of collega's, doe dit zoveel mogelijk zonder de persoonsgegevens van leerlingen en/of collega's te vermelden.
4. Zorg dat je niet onnodig data van leerlingen en/of collega's bewaart. Bewaar alleen eventuele data die je nodig hebt voor dit verslag.
5. Bescherm de data goed – het gaat vaak om vertrouwelijke informatie. Bewaar data bijvoorbeeld alleen op een computer met een sterke wachtwoordbeveiliging en laat je computer niet onbeheerd achter.

6. Ga ook in je dagelijks leven voorzichtig om met persoonsgegevens van anderen: praat bijvoorbeeld niet over leerlingen en/of collega's met naam en toenaam als je in openbare ruimtes bent (zoals in het openbaar vervoer of op feestjes).
7. Vernietig alle gegevens van leerlingen en/of collega's zodra je studie voorbij is.

Evaluatie van het onderwijs

Elk vak van de master Leraar VHO wordt na afloop geëvalueerd door middel van een vragenlijst. Zo kun je als student je feedback geven op de kwaliteit van het onderwijs. Op basis van de evaluaties kan een vak waar nodig verbeterd worden voor de volgende groep studenten. Beantwoord de vragen zo eerlijk mogelijk en wees daarbij concreet en constructief. De evaluatie is uiteraard anoniem.

Als uit de evaluatie blijkt dat er meer dan alleen een vragenlijst nodig is, dan organiseert de opleiding een panelgesprek. Hiervoor wordt een aantal studenten uitgenodigd. Samen met de docent en de onderwijsdirecteur of kwaliteitszorgmedewerker wordt gesproken over het verloop en de inhoud van het vak. Studenten kunnen indien gewenst ook zelf een panelgesprek aanvragen.

Een aantal weken na afloop van het vak wordt er een evaluatierapport op de Canvasomgeving van het vak geplaatst: hierin wordt de vakevaluatie samengevat. Ook kan de vakcoördinator hier een reactie geven op de evaluaties.

Verbeteringen naar aanleiding van eerdere evaluaties

Het vak Educatief Ontwerpen is de afgelopen tijd grondig herzien als onderdeel van de herziening van het curriculum van de verdiepingsmodule (tweede deel van de opleiding). Bij dit herzieningsproces zijn naast docenten, studenten en werkplekbegeleiders betrokken geweest. Het vak is gewijzigd van 9 ECTS naar 6 ECTS en kent een nauwere aansluiting bij de lespraktijk, onder meer door het werken vanuit thema's. Ook wordt meer structuur geboden door bijvoorbeeld het aanbieden van literatuur en evaluatiemethoden. De nieuwe opzet is voor het eerst uitgevoerd in het najaar 2025. Het vak is grondig geëvalueerd, onder meer door het organiseren van focusgroepen met studenten en een bijeenkomst met docenten. Zowel studenten als docenten zijn positief over de nieuwe opzet. Het werken met thema's wordt gewaardeerd; het geeft zowel houvast als ruimte en mogelijkheden om ideeën en inspiratie bij elkaar op te doen. De begeleiding en feedback van docenten wordt gewaardeerd. Het uitvoeren van de lessen vergt een tijdige planning. Op basis van de feedback zijn er voor dit semester een aantal wijzigingen doorgevoerd, zoals: overzichtelijker maken van handouts en de inrichting van Canvas, aanpassing van een aantal onduidelijkere termen, en omwisseling werk- en vakcollege in blok 2 zodat het beter aansluit bij het werkproces van studenten.

Educatief Ontwerpen – Verkort

Studenten die van de Examencommissie vrijstelling hebben ontvangen voor het uitvoeringsdeel van Educatief Ontwerpen (bijvoorbeeld in het kader van het halen van een tweede eerstegraads bevoegdheid in een ander schoolvak) volgen het vak *Educatief Ontwerpen – Verkort*. Dit betekent concreet het volgende:

- studenten volgen alle bijeenkomsten tot de deadline voor het inleveren van het verkort verslag (zelfde datum als voor het inleveren van het ontwerpplan);
- studenten schrijven een verkort verslag (in plaats van een ontwerpplan en een eindverslag); de precieze eisen hiervoor staan op Canvas;
- het verkort verslag wordt beoordeeld met een eigen beoordelingsformulier (zie Canvas);
- het verkort verslag wordt ingeleverd bij het inleverpunt voor het Eindverslag;
- indien studenten het vak Educatief Ontwerpen al eerder gevolgd hebben, dan dienen zij voor Educatief Ontwerpen – Verkort een ander thema dan de eerste keer te kiezen;
- indien studenten ten tijde van de eerste inleverdatum het verslag nog niet af hebben, kan gebruik gemaakt worden van de inleverdatum voor het eindverslag van de reguliere variant

(januari/juni). In overleg met de beoordelaars is het mogelijk om op het moment van inleveren van het ontwerpplan een conceptversie in te leveren voor feedback. Dit conceptverslag kan dan ingeleverd worden bij het inleverpunt voor het ontwerpplan.

Herinschrijven voor de studie en voor het vak

Als je voor het einde van het semester nog niet alle benodigde studiepunten hebt behaald, vergeet je dan niet opnieuw in te schrijven voor het vak en eventueel de studie – ook als Educatief Ontwerpen het laatste vak is dat je nog moet behalen.

Aangezien het eindcijfer vaak pas na de vakaanmelding bekend wordt gemaakt (zeker als je gebruik maakt van de herkansing), moet je je tijdens de vakaanmelding voor de zekerheid opnieuw inschrijven voor dit vak. Als vervolgens blijkt dat je het vak hebt behaald, dan kun je je weer uitschrijven uit het nieuwe vak. Hetzelfde geldt voor de studie: meld je in augustus voor de zekerheid opnieuw aan voor het nieuwe collegejaar via Studielink. Als blijkt dat je al je vakken hebt afgerond, dan kun je met terugwerkende kracht je diploma aanvragen en je weer (kosteloos) uitschrijven.

Algemene informatie

Deelname aan onderwijs en tentamen

Om deel te kunnen nemen aan het onderwijs en de afronding van dit vak dien je je binnen de voorgeschreven periode aan te melden conform de door het onderwijsbureau voorgeschreven procedure (zie de pagina 'Vakaanmelding' op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/vakaanmelding>). Bij niet tijdige aanmelding of onjuiste inschrijving kan deelname aan het onderwijs en/of tentamen worden geweigerd. Als je correct staat ingeschreven voor het vak, hoef je je **niet** apart aan te melden voor het tentamen en het eventuele hertentamen. Uitsluitend bij correcte inschrijving kunnen de resultaten in SIS worden verwerkt.

Roosterwijzigingen

De locatie van het onderwijs en tentamens vind je op <http://rooster.uva.nl>. Houd de mededelingen op de Canvasomgeving van de cursus in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je belangrijke informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>.

Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van de student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel door de examinerator omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Voor het verantwoord gebruik van GenAI in de studie zie bijlage en kijk op <https://student.uva.nl/informatie/ai-en-je-studie> (onder de opleiding *Lerarenopleidingen*). Een voor iedereen duidelijk herkenbare vorm van fraude is bijvoorbeeld het op enigerlei wijze 'spieken' tijdens het tentamen. Een helaas vaak voorkomende vorm van fraude, die in de wetenschappelijke wereld zeer zwaar wordt aangerekend, is het plegen van plagiaat.

Plagiaat

Een wetenschappelijke tekst moet controleerbaar zijn en daarom dien je gebruikte (internet)bronnen altijd te vermelden in een zogenaamde bronvermelding. Als je een stuk tekst of tabel van iemand overneemt geef je precies aan wie de auteur is en waar je de tekst of tabel hebt gevonden. Doe je dat niet en wek je dus de indruk dat die tekst of die gegevens van jezelf zijn, dan wordt dat plagiaat genoemd. Het plegen van plagiaat in een paper of scriptie betekent altijd uitsluiting van de betreffende tentamen- of scriptiegelegenheid. Bovendien kan de examencommissie nog zwaardere straffen opleggen. Zorg dus dat je altijd goed je bronnen vermeldt en niet zomaar stukken tekst of gegevens van anderen overneemt. Zie voor meer informatie de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/plagiaat-en-fraude>.

Beroepsmogelijkheden

Als je het niet eens bent met een beoordeling, neem dan eerst contact op met de vakcoördinator. Hij/zij is als examinerator verantwoordelijk voor de beoordeling. Je kunt dan nagaan of een herbeoordeling mogelijk is. Als dat niet mogelijk is, of je blijft het oneens met de beoordeling, dan kan je binnen 6 weken na bekendmaking van de uitslag beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Let op: Het College is *niet* bevoegd te oordelen over de inhoud van gemaakte papers of tentamens. De CBE heeft een beperkte toetsingsmogelijkheid en beoordeelt slechts of de Examencommissie c.q. examinerator in redelijkheid tot het desbetreffende oordeel heeft kunnen komen. Studenten worden geacht om, wanneer zij beroep bij het CBE aantekenen, tevens contact op te nemen met de studieadviseur en/of de examencommissie van de ILO. Dit schort de termijn voor beroep bij het CBE niet op.

Bijlage – Gebruik GenAI

Algemene richtlijnen voor verantwoord gebruik van GenAI voor studenten

Zie ook: <https://student.uva.nl/informatie/ai-en-je-studie>

- Privacy en Databeveiliging: Ter bescherming van de privacy van zowel de studenten als de leerlingen in de praktijk, is het gebruik van commerciële, openbare AI-modellen niet toegestaan. Er mag *uitsluitend* gebruik gemaakt worden van de beveiligde UvA AI Chat. Hiermee wordt gegarandeerd dat ingevoerde data niet worden gebruikt voor het trainen van externe modellen.
- AI mag je ondersteunen, niet het werk van je overnemen. Van studenten verwachten we dat ze volledig zelfgeschreven werk inleveren; niet-zelfgeschreven werk kan worden aangemerkt als fraude. AI kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor het oriënteren op een onderwerp. Ga vervolgens zelf op zoek naar de brondocumenten en analyseer die zelf. Ook kan AI gebruikt worden als taalassistent, bijvoorbeeld voor het vertalen van teksten of het taalkundig verbeteren van zelfgeschreven teksten, mits het geen nieuwe inhoud toevoegt. Je blijft altijd zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit en juistheid van je werk.
- Wanneer je ter illustratie bepaalde delen van GenAI output toch letterlijk overneemt, dan citeer je en neem je een bronvermelding op. Zie <https://www.scribbr.nl/ai-tools-gebruiken/chatgpt-citeren/> Voeg in een bijlage de prompt(s) toe (prompts zijn de instructies die aan een AI-model worden gegeven om een uitvoer te genereren) en alle AI-output.

Bijlage 1 – Beoordelingsformulier Educatief Ontwerpen (Wordversie)²

Beoordelingsformulier Eindverslag Educatief Ontwerpen	Najaar 2026
Naam student:	Datum:
Studentnummer:	Naam eerste beoordelaar:
Schoolvak: Thema:	Naam tweede beoordelaar:
Voorwaarden voor beoordeling: ☐ het verslag is volledig ingeleverd, inclusief alle gevraagde onderdelen; ☐ er geen sprake is van plagiaat en/of ongeoorloofd AI gebruik (in strijd met de richtlijnen). Voorwaarde voor voldoende afronding: ☐ voor alle categorieën is tenminste 3 punten toegekend.	Betekenis punten 1 = ruim onvoldoende 2 = onvoldoende 3 = voldoende 4 = ruim voldoende 5 = goed 6 = excellent
Deel A. Ontwerpproces	Punten: 1-6
1. Analyse praktijkprobleem (20%)	
<i>Indicatoren voor kwaliteit:</i>	
• heldere formulering van het (vakspecifieke) praktijkprobleem en onderbouwing ervan, mede vanuit de eigen onderwijscontext	
• adequate analyse van relevante wetenschappelijke (vak)didactische literatuur	
• heldere definiëring van de belangrijkste concepten, waaronder relevante vakinhoudelijke kennis en/of vaardigheden	
• adequate en navolgbare analyse van gegevens bij leerlingen	
2. Vakdidactische ontwerpkeuzes (20%)	
<i>Indicatoren voor kwaliteit:</i>	
• adequate uitleg en verantwoording keuzes voor passende didactische aanpak op basis van bronnen, aansluitend bij de theoretische en praktijkverkenning	
• de ontwerpprincipes sluiten aan op de theoretische en praktijkverkenning en de gekozen didactische aanpakken en ze bieden voldoende houvast voor het lesontwerp	
• de ontwerpvraag is helder en specifiek en vloeit logisch voort uit voorgaande stappen	
3. Opzet en rapportage evaluatie (20%)	
<i>Indicatoren voor kwaliteit:</i>	
• doelen, methode, procedure, analyseplan en (selectie van) deelnemers worden navolgbaar beschreven, keuzes worden verantwoord en onderzochte concepten worden helder geoperationaliseerd	
• de data-analyses zijn correct en navolgbaar uitgevoerd	
• de resultaten zijn juist, duidelijk en volledig weergegeven en er is onderscheid in de beschrijving van de resultaten en de interpretatie ervan	
4. Conclusie, discussie en reflectie (10%)	
<i>Indicatoren voor kwaliteit:</i>	
• uit de resultaten worden duidelijke en gerechtvaardigde conclusies getrokken, die relevant zijn voor de ontwerpvraag en ontwerpprincipes	
• de discussie bevat reflectie op: de waarde van de ontwerpprincipes in het licht van	

de uitkomsten van de evaluatie; bestaande literatuur; beperkingen en kwaliteiten van de uitgevoerde evaluatie; en benoemt nieuwe praktijkvragen	
suggesties voor herontwerp sluiten aan op uitkomsten uit de evaluatie, zijn voldoende concreet en worden onderbouwd	
eigen leerervaringen m.b.t. doorlopen van het proces van ontwerponderzoek worden concreet beschreven en met een kritische houding geanalyseerd	
Deel B. Educatief ontwerp	
5. Educatief ontwerp (20%)	
<i>Indicatoren voor kwaliteit:</i>	
de ontworpen leerdoelen, leeractiviteiten, instructie- en werkvormen, materialen en (digitale) media vormen een passende uitwerking van de ontwerpprincipes en sluiten logisch op elkaar aan	
de ontworpen onderwijsleeractiviteiten en lesmaterialen zijn vakinhoudelijk juist, zetten leerlingen aan tot leren, en zijn afgestemd op het niveau en (achtergrond)kenmerken van de leerlingen	
de ontworpen onderwijsleeractiviteiten en lesmaterialen berusten voldoende op eigen materiaal en de herkomst van (aangepast) bestaand materiaal wordt verantwoord	
de lesopzet, de aanwijzingen voor gebruik en de concrete lesmaterialen worden voor collega-docenten helder en overdraagbaar beschreven	
6. Algemeen: structuur, taal, referenties, tabellen en figuren (10%)	
<i>Indicatoren voor kwaliteit:</i>	
er is sprake van een duidelijke en bondige schrijfstijl, correcte grammatica, correcte zinnen en spelling	
het verslag (deel A en B) is gestructureerd en de vakdidactische ontwerpvrage en het gekozen thema zijn als rode draad voldoende zichtbaar	
tabellen, figuren, citaten en referenties voldoen aan de (bij voorkeur APA-) richtlijnen	
Toelichting eerste beoordelaar	
Toelichting tweede beoordelaar	